

“El cafè per a tots és allò més raonable”

Fa poques hores de l'acord Solbes-Castells i el PP valencià ja reclama un pacte ben semblant. A Enric Villarreal, catedràtic de la UV i portaveu d'economia del PSPV-PSOE, no li fa el pes la bilateralitat hispano-catalana ni les ínfulas dels populars.

“Catalunya vol que la inversió de l'estat siga equivalent al seu PIB. Això, com a principi, no em sembla bé. Les inversions, cal fer-les allà on escaiga. Durant uns anys, s'han acumulat en determinats territoris, i ara calen a Catalunya. Que les hi facen, però no per tal d'arribar al 18% del PIB. No em sembla gens bé que a cada territori es marquen uns percentatges d'inversió segons el seu PIB. Potser Catalunya no en té prou amb el 18%, potser en necessita el 25%; potser al País Valencià no li toca el 10%, sinó el 12%. Cal analitzar l'estoc d'infraestructures públiques de cada territori.” Enric Villarreal, en una conferència buida de la Facultat d'Economia de la Universitat de València, parla amb convicció sobre el finançament.

—És a dir, que no us agrada l'acord Solbes-Castells...

—Bé, l'Estatut català recull unes precisions respecte a les inversions que l'estat ha de fer a Catalunya, i per tant té una certa virtualitat d'aplicació. En tot cas, un Estatut no és la Bíblia, ni tampoc els deu manaments. L'Estatut enumera un seguit de coses: algunes es poden fer, però unes altres no poden complir-se fil

per randa. El govern català ha demostrat tenir prou arguments perquè es facen aquestes infraestructures. Si el govern valencià, en lloc de queixar-se, treballara més i preparara alternatives d'inversió, probablement tindria més bones raons per a defensar la posició del País Valencià. És molt fàcil parlar, però no ho és tant treballar seriosament.

—Tampoc no veieu bé que el PP valencià exigisca un pacte calcat, és clar.

—En temps d'Aznar, ací vam rebre el pitjor tractament inversor de la història. Del 2000 al 2004, per exemple, la inversió mitjana va ser del 6,5%, lluny del 10% que representa el nostre PIB. Del 2004 ençà, pràcticament hem arribat al 9%, i si el Consell presentara projectes concrets, fins i tot ens aniria millor.

—Si voleu, eixim al carrer i preguntem a deu persones qui hi ha invertit més. Vuit o nou ens dirien que Aznar.

—Hem reiterat, amb xifres, quina és la realitat inversora.

—I ningú no s'ho creu.

—Un exponent ben clar és l'AVE, que també fa l'efecte que no va endavant, tot i que ja tenim les plataformes a les portes de València. Aquesta infraestructura demana molt de finançament,

i Aznar n'hi va fer l'1%. Avui ja està en construcció el 100% del trajecte. El problema és que són inversions de les quals no es recolliran els fruits fins el 2010. Com el programa AGUA, que implica molts milions d'inversió al País Valencià i que, a més, compta amb els entrebancs que hi posa el govern valencià.

—Aznar faria només l'1% de l'AVE, però el PP us acusa, sense complexos, que no hi arriba mai. Com és que no dieu que l'anterior president va afavorir el Madrid-Valladolid, que ja és a punt d'inaugurar-se?

—Aquesta és la diferència entre un partit d'esquerres i un de dreta. Seria demagògic comparar-nos amb una altra regió per desmuntar els arguments del PP. Nosaltres hem d'explicar les coses, que resulta més difícil. El de Valladolid va fer-se perquè el senyor Aznar n'era oriünd, aquest és un argument senzill que tothom entén.

—Com també que el Madrid-Sevilla va fer-se gràcies a Felipe González.

—La gent, allò que ha de saber és quan i com s'ha fet el de València.

—Dèieu ara que els estatuts no són cap Bíblia, però almenys tenen rang de llei. Ara el PP valencià reclama

aspectes que no va voler incloure-hi durant la negociació estatutària?

—Al PSPV volíem definir un sistema que assegurara un finançament per càpita, si més no igual a la mitjana estatal. El criteri poblacional és el més raonable: la necessitat de despesa de cada territori és la base del sistema de finançament autonòmic, i aquesta despesa va lligada a les prestacions bàsiques —sanitat, educació, benestar social. Tots els governs autonòmics han d'oferir la mateixa qualitat en serveis fonamentals. Una altra cosa és el desenvolupament: cal invertir més en determinades regions, però per això hi ha uns altres instruments que no són el finançament autonòmic. El sistema actual, aprovat en època del PP, no garanteix uns serveis bàsics de qualitat a tot arreu. El 1999, l'any de referència escollit pel govern d'Aznar, al País Valencià li van assignar un percentatge d'ingressos per càpita que no arribava al 90% de la mitjana estatal, amb un sistema que fa impossible de revisar el finançament de cada autonomia: cal créixer el 3% per damunt

“Un estatut no és la Bíblia, ni tampoc els deu manaments. Ningú no gaudirà de relació bilateral amb l'estat. No serà així”

de la mitjana.

—...I mentre algunes autonomies aprofiten la reforma dels seus estatuts a fi d'obtenir més inversions, el País Valencià no ho fa.

—El PP no tenia clara la reforma, volia descafeïnar-ne els continguts reivindicatius. Un d'aquests continguts va ser l'agència tributària, que faria riure si no fóra perquè és molt seriós. Totes les comunitats tenen ara agència tributària pròpia, i ací no. Ací en direm *Servei Tributari Valencià*, perquè no volien que es diguera *agència tributària*. És ridícul!

—Però el PSPV-PSOE és incapaç de fer veure aquestes contradiccions.

—Al nostre programa autonòmic dèiem que hi hauria una Agència Tributària Valenciana. Nosaltres volíem un organisme equiparable al català: una agència única, consorciada amb l'estat, però amb total competència en matèria tributària.

—Quan veieu els estatuts balear i andalús, què trobeu a faltar al valencià?

—Nosaltres vam ser els primers, mentre que a les Illes i a Andalusia s'han concretat molt més les obligacions de l'estat. Ací, tot ha quedat molt més difuminat. Tan sols cal llegir la famosa *clàusula Camps*: el PP va adonar-se que l'Estatut valencià contenia tantes ambigüitats que calia una clàusula que reforçara la poca concreció i les poques demandes del text.

—Aquesta clàusula té cap valor? Companys vostres l'han arribada a qualificar d'“imbecilitat inútil”?

—És una clàusula buida, no té cap valor legal. El president Camps pot anar a Madrid a reclamar allò que vulga, però no exhibint la seua clàusula.

—Bé, i els balears i andalusos guanyen els valencians en...

—Com he dit, una cosa és què diu l'Estatut, i una altra de ben diferent és què arribarem a tenir, en realitat. Al remat, parlem d'un procés negociat, com sempre ho ha estat, i mai no bilateral.

—Per a alguns, sí que serà bilateral.

—No, no, no ho serà. No ho serà.

—I la reunió Solbes-Castells?

—A la fi serà un procés llarg i multilateral, hi ha la LOFCA i el Consell de Política Fiscal i Financera... Sempre hi ha hagut aquestes reivindicacions de determinades autonomies: el deute històric andalús, el sistema basc... Però a la fi sempre s'arriba a una situació igualadora. Tardarà sis mesos o un any, però estic segur que a la propera negociació del sistema de finançament totes les comunitats de règim comú acabaran tenint una situació similar, diguen què diguen els diversos estatuts.

—Quedarà cafè per a tots, vaja.

—Sempre serà el cafè per a tots. És allò més raonable. L'estat, que ho és de tot el territori, no pot tractar de manera diferent les comunitats autònomes.

—Gran velocitat a banda, quines infraestructures importants penseu que necessita el País Valencià?

—Hi ha el repte del corredor mediterrani, que és fonamental per al País Valencià i que la Unió Europea no preveu encara com a prioritari. Necessitem eixos forts de transport per a l'economia, des de la part oriental d'Andalusia fins a Catalunya. A més, hi ha els ports i els aeroports, a més de la connexió amb el País Basc per Saragossa, que garanteix aquest corredor de mercaderies. Després hi ha el Parc Sagunt, 14 milions de metres quadrats amb els quals encara no saben ben bé què fer. És com el port de València, que fa un temps havia de potenciar-se per superar el de Barcelona i ara s'atura per culpa de la Copa de l'Amèrica... Això demostra que no hi ha una planificació formal a llarg termini.

—Si es reobre el debat de la publicitat de les balances fiscals, el PSOE estarà disposat a mostrar-les?

—Quina balança de totes? Depenent de qui la faça, ix una cosa. De tota manera, és una qüestió del tot insolidària. Molt insolidària. Sempre ha d'haver-hi una redistribució, perquè hi ha territoris més rics i territoris més pobres.

—A Catalunya cou que a Extremadura tinguen un ordinador cada dos alumnes i que a ells se'ls talle la llum o no vaja el tren...

—Són certs, aquests arguments?

—Els quilòmetres d'autovia fets a Extremadura o a Andalusia? L'Extremadura dels 80 no és la d'ara.

—Però un extremeny continua amb una renda que no arriba al 70% de la mitjana espanyola, quan la d'un català és del 120%. Una cosa és dir que en el passat vam excedir-nos, de solidaris...

—...Ens vam excedir?

—No ho sé. Una altra cosa, però, és que no hi haja solidaritat. Les balances són contràries a la solidaritat: “Jo, amb els meus diners, pague això i allò.” Això duu a la divisió, no a la cooperació. No és una actitud d'esquerres.

—I per què Esquerra Unida, durant la negociació de l'Estatut, volia un concert econòmic per al País Valencià? Ells són més d'esquerres encara...

—Bé, això és molt opinable. No és d'esquerres, demanar el concert. Voler allò que vol el PNB és ser d'esquerres? Que s'ho facen mirar.

Victor Maceda